

Fritt Palestina!

Stopp Israels terror!

Foto: akp.no

Organiser solidaritetsarbeid!

Idet denne avisa gjøres ferdig, kommer meldinga om at Israel drepte sjeik Ahmed Yassin da han kom ut av moskeen 22. mars. Dette er ei opptrapping av Israels overgrep mot det palestinske folket. Israel har drept nesten 3000 palestinere og skada om lag ti ganger så mange sia den andre intifadaen begynte for tre og et halvt år sia. Fem millioner er flyktninger. Ariel Sharon driver utryddingskrig mot palestinerne. Situasjonen er alvorlig.

Nå er det viktig at alle solidarisk innstilte mennesker gjør det de kan for å bidra til å legge et press på den israelske regjeringa. Organiser solidaritetsarbeid, slik at mange får anledning til å gjøre noe for det palestinske folket i praksis!

Les kommentar på side 2.

ANTIIMPERIALISME

LEDER

JORUN GULBRANDSEN
jorgul@online.no

Organiser for å vinne!

I dagens mediestyrt offentlighet er det nærliggende å tenke at organisasjonene ikke lenger spiller noen rolle. Kanskje fem dyktige journalister kan være en god erstatning? Eller e-postlister og Internettet?

De som har et budskap har så visst behov for å være synlig i mediene. E-postlister og Internett bidrar til rask spredning av politikk og kampanjer. Men en har også bruk for noe mer enn å bare uttale seg, hvis en vil endre maktforhold. Det trengs organisasjoner. Bare de kan få hundrer og tusener av enkeltmennesker til å dra i samme retning, målbevisst, over hele landet og over lang tid. Kampen for sjølbestet abort ble vunnet i 1978. Kvinner som Katti Anker Møller og Tove Mohr skal aldri glemmes. Men seieren ble vunnet av tusenvis av kvinner som i tre generasjoner organiserte mødrehygienekontorer, debattmøter, høringer, underskriftsaksjoner, innsamling av penger til hefter og brosjyrer, demonstrasjoner og nye møter.

To folkeavstemninger sa nei til EU. Nei-seieren hadde ikke vært mulig uten at mange tusen folk gjorde litt over lang tid over hele landet. Ordtaket «mange bekker små gjør en stor å» bygger på erfaring fra all slags arbeid.

Vanlige folks kapital er ikke penger eller voldsomhet, men organisering. Demokrati og håndtering av uenighet må en faktisk også ta seg tid til, hvis folk skal bry seg om å bli med i det lange løpet.

AKP sitt mål er ikke mindre enn at kapitalismen skal erstattes med sosialisme og det klasseløse samfunnet kommunismen. Det krever et langsiktig organisatorisk arbeid.

Siden 90-tallet har borgerskapet forsøkt å få oss alle til å bli individualister, tro på de enkle løsningene og ha forakt for kollektivet, fellesløsninger og organisasjonsarbeid. Du blir ikke medienes yndling ved å jobbe jamt og trutt på grunnplanet i organisasjoner som kjemper mot makta og står på undertrykkes side. Du er «underdog» og møtes lett med forakt fra dem som synes de er av et klokere slag. Men du kan til gjengjeld vinne! Neste EU-kamp, for eksempel!

Les hva
AKP mener:
www.akp.no

Støtt palestinerne!

Drapet på Hamas-lederen sjeik Ahmed Yassin kom samtidig med at Ariel Sharon fikk fullmakt til å fullføre sin separasjonsplan og fysisk plassere palestinerne i reservater. Sionistlederen ga personlig klarsignalet til likvidering av Hamas-lederen og dermed slutt på forhandlingene og full krig mot palestinerne.

Arnljot Ask
Ingrid Baltzersen

Israels henvisning til sjølmordsaksjonene i havnebyen Ashdod var bare *påskuddet* Sharon trengte for å sette i gang den opptrappinga av krigen vi nå ser. Tilsynelatende har Sharon den siste tida gitt palesti-

nerne noen konsesjoner og har vært «hard» mot sine egne, ved å gå inn for at noen av de israelske bosettningene på palestinsk jord skal fjernes. Men dette har ikke vært annet enn en militær hærførers logiske disposisjoner for plassering av styrkene. De som skal flytte på seg, er bare slike som muren ville stenge inne sammen med palestinerne. Sjøl om det fortsatt er stor opposisjon i Knesset mot denne flyttinga, så slår Sharon bare lakonisk fast at de ikke kan regne med å få noen beskyttelse hvis de vil bo der inne i fiendeland. Han regner da med at de ikke vil ha annet valg enn å flytte over til de områdene hvor han trenger dem mest.

Tida framover nå vil kreve enda mer av oss palestinavenner. Vi må forsterke presset på vår egen regjering om å ta stilling og *konkret motarbeide* okkupasjonspolitikken til Israel. Petersen og Jagland sin ster-

ke kritikk av drapet på sjeik Yassin skulle bare mangle. Men det å oppfordre partene om å komme tilbake til forhandlingsbordet, uten at det brukes pressmidler mot Israel, er null verdt og i realiteten å la slakteren Sharon få det som han vil. Norge må varsle sanksjoner, som full *handelsboikott* av Israel, dersom landet fullfører muren og gjennomfører sin separasjonsplan. Slik situasjonen nå er, vil kravet om full israelsk tilbaketrekking fra alle okkuperte områder siden 1967-krigen, slik FN-resolusjonene krever, være et minstemål, som det må settes makt bak.

Ellers må vi styrke *opinionsarbeidet* vårt på alle plan, gjennom de organisasjonene vi har innflytelse i og som enkeltpersoner. Vi oppfordrer spesielt til å støtte opp om det politiske og praktiske støttearbeidet som Palestinakomiteen driver.

Landsmøte i
Palestinakomiteen

Palestinakomiteen i Norge avholdt sitt 25. landsmøte 20.–21. mars 2004. Landsmøtet valgte Øyvind Sagedal til ny leder. Han er sogneprest i Øyer. Les mer på www.palestinakomiteen.no.

Bildet viser det nye landsstyret. Lederen var dessverre ikke til stede da bildet blei tatt.

Foto: Rolv Rynning Hanssen

Kva er det USA vil?

akp.no har snakka med internasjonal sekretær i AKP, Arnljot Ask, for å finna ut meir om kva som er strategien til USA.

Redaksjonen

– Med dei nye USA-venlege regima i Irak og Afghanistan, kuppforsøk i Venezuela og kupp på Haiti ser det ut som det pågår ei slags rekolonisering frå USA si side.

– Det spesielle no er at USA nyttar so mykje militærmakt. Dei har drive nykolonialisme økonomisk og politisk lenge, men etter at Sovjet knela i 1990 fekk USA eit større militært spelerom. Alt i 1991 fekk vi den fyrste golfkrigen. Den krigen hadde vore på teiknebrettet sidan 1975, og den viktigaste målsetnadnen var å få militært fotfeste i Saudi-Arabia. USA oppnådde det strategiske målet sitt då.

– Og so fekk vi Jugoslavia-krigen.

– USA var ikkje dei som pres- sa fram krigen og splittinga av

Jugoslavia, men det var USA som tok den militære føringa. USA nytta høvet til å skaffa seg ein viktig militærbase då, i Kosovo. Dette dreier seg ikkje om kortsiktige økonomiske føremuner, men om å fylla det vakumet Sovjet etterlet.

– Korleis heng dette i hop med åtaket på Afghanistan?

– Etter åtaka på New York og Washington 11. september 2001 gjekk USA til krig mot Afghanistan, og fekk etablert basar i dei tidlegare sovjetrepublikkane, frå Svartehavet til Kina. Dei byggjer ned det militære apparatet i Europa og flyttar styrkane til sentral-Asia og Filippinane. Basane i Saudi-Arabia skal flyttast inn i Irak, mellom anna av di det amerikanske militære nærveret i det heilage landet Saudi-Arabia skapar mykje sinne mellom muslimar.

– Det ser ut til at ei av hovudmålsetjingane til USA er å få sett inn venlegsinna regjeringar i «fiendslege» land?

– Jau, USA skapar seg nye lydrike, slik som i Irak og Afghanistan. Etter at dei har nedkjempa regima der militært, set dei inn quislin-

gar frå eksil. Karzai, presidenten i Afghanistan, har ei sterk tilknytning til USA. Det same har styringsrådet i Irak – både det noverande og det som er planlagt frå 1. juli

– Men kva med kupp og kuppforsøk, som på Haiti og i Venezuela?

– Der ein ikkje treng å nytta militærmakt, gjer ein det ikkje. I Venezuela har dei nytta eit fotfeste dei har, og hadde, blant dei med pengar, i pressa og i andre posisjonar for å freista å styrta president Chavez. Haiti er det landet USA har invadert flest gonger, og der har dei folk å spela på lokalt, etter at dei tok økonomisk strupetak på freistnaden til Aristide på å byggja opp landet. Venezuela er viktig for USA som oljeleverandør, Haiti er nok fyrst og fremst viktig av strategiske årsaker i Karibia. I desse høva freistar USA å få sett inn lydige regime.

– Det vert hevda at USA forstrekk seg militært med hærsetjingane i Afghanistan og Irak?

– Me ser no at dei er i ei henge- myr i Afghanistan, og får større og større problem i Irak. Dette var ikkje etter planane deira, og no tryglar USA FN om å koma inn i Irak,

SOSIALISME

Kapitalisme = nødvendig transport

Arne: Det er viktig å syna fram den sløsinga som er i samfunnet i dag. I transportsektoren er det mykje overkapasitet som leier til konkursar, unødig arbeid, miljøproblem ... Det kan me løysa om det er andre verdiar som styrer samfunnet og produksjonen enn profitt til kvar einskild kapitalist.

Brita: Kapitalismen legg i dag opp til meir og meir transport. Det skal ikkje vera lagre, korkje i produksjon eller av varer. Vareproduksjon skal skje på bestilling, og varene transporterast ut med ein gong, utan å liggja lagra. Samstundes skjer mykje av produksjonen slik at komponentane vert produserte ein stad og sette saman ein

annan.

Ronny: Utan lager vert ikkje transportkapasiteten utnytta skikkeleg. Der eg arbeider, kjem det bilar tre gonger om dagen for å henta noko gods, som so vert frakta gjennom Oslo til eit nytt lager, for so å distribuerast inn til kundar i Oslo igjen. Eg har opplevd at me har fått inn røyr frå Nederland som vert sendt rett attende til Nederland, 150 meter frå der dei kom frå i utgangspunktet. Ein veit aldri kor ting eigenleg skal forbrukast, og varer går i ein runddans. Med eksportstøtte og subsidiar vert det og mykje unødig frakt. Eg har sett trailerlass koma frå Austerrike, med last til Levanger. Lasten kom aldri

fram dit, men vart lossa i Oslo, lasta opp på traileren igjen og reeksportert til Austerrike med EU-støtte.

Arne: Det er mykje unødig transport. Dressar vert sende frå Noreg til Sør-Europa berre for å få sydd i knappar. Det vert frakta sau til slakting frå Storbritannia til Spania, og forteneasta er ikkje meir enn ei krone per sau.

Ronny: Ein god kunde hjå oss importerte klede til Noreg og eksporterte dei att som om dei var produserte her. Prisen auka meir enn transportkostnadene frå Asia.

Lars: Mykje av eksporten frå Noreg er fisk. Eg vonar me kan byrja å foredlinga meir av fisken vår sjølv under sosialis-

KVA KAN GJERAST?

Kva trur me eigenleg om sosialismen? Kva problem er det han skal løysa? Akp.no vil framover snakka med ulike miljø om kva dei oppfattar som problem dei kan løysa med sosialisme. Fyrst ute er eit partillag i Oslo AKP som har transportarbeidarar som medlemmer.

men, slik at han ikkje må fraktast halve jorda rundt før han endar opp att som fiskepinnar på tallerknane våre.

Brita: Det tregnst mykje transport under sosialismen au, men om det er naudsynt transport trur eg transportarbeidarane kan vera meir stolte av arbeidet sitt enn i dag. Dei som har røynsler frå transportarbeidet, skal få meir makt over organiseringa. Ingen skal vera redde for jobben sine, det skal ikkje vera opp til ein direktør i Hamburg om ein har eit arbeid å gå til.

Ronny: Vonleg får me gjort noko med papirmøllene og. 30% av arbeidstida går med til å fylla ut skjema og melda inn toll, skattar og avgifter.

Brita: Under sosialismen vonar eg me får system for å kutta ned på transporten fram til den endelege mottakaren, og at me byggjer fleire spesialiserte lager. Me må syta for betre utnytting av arbeidskrafta, slik at me ikkje sløsar som det vert gjort i dag. Arbeidsdagane kan, og må, verta kortare. Mykje av godstransporten bør flyttast over på tog.

Gro: Noko eg ser fram til med sosialismen er dei folka me skal verta kvitt: dei som byggjer ned velferden, som øydelegg fellesgoda, som berre skal tena pengar på arbeidet vårt.

etter at USA fnøys av FN i fjor. Dei planla ikkje utfrå langvarige motstandskampar i landa dei hærsette!

– *Fører desse problema til ei endring av politikken til USA, trur du?*

– Den noverande administrasjonen kan ikkje leggja om lina heilt, dei må freista å stå løpet ut, og å halda på dei to basane i Afghanistan og dei fire basane i Irak, og trekkja seg ut frå mesteparten av landet. Dei vil prøva å byggja opp ein irakisk og ein afghansk hær til å ta seg av dei delane dei ikkje står i sjølve. USA satsar på å ha kring 100 000 soldatar i Irak frå sumaren av. Om dei klarer det, avheng av maktkampen og økonomien i USA. Me kan nok ikkje venta oss ein veldig ulik politikk om John Kerry skulle vinna presidentvalet, diverre. Hugs at demokraten Bill Clinton fylgde opp den politikken for militær innblanding som «pappa Bush» streka opp. John Kerry vil nok modifisera politikken,

og kan henda gjera meir bruk av FN. Det har vore ei illevarslende utvikling det siste året, der FN har føyg seg etter USA. Kofi Annan gjekk mellom anna nett ut og åtvara andre land mot å trekkja ut styrkane frå Irak.

Les om bakgrunnen for USAs angrep på Irak i boka «Krigen mot Irak – motivene bak».

www.akp.no/irak/

Norske soldatar på humanitært oppdrag i Irak. Foto: Forsvarets mediesenter

KAMP OG SOLIDARITET

Generalstreik 8. mars

I Klassekampen har noen unge kvinner, bl.a. Hilde Charlotte Solheim og Helle Vaagland, klaget høylytt over at det er kjedelig å gå i tog 8. mars.

Redaksjonen

Deres problemer med kjedsomheten er blitt en riktig langvarig og interessant sak for den revolusjonære avisa. Vi veit ikke om det er like kjedelig for dem å gå i tog mot Irakkkrigen, mot rasisme eller å gå i førstemaig. Vi går i tog med glede, bort-

sett fra når det regner og blåser veldig mye, for da fryser vi, men vi synes også at det er mye mer som er gøy. Ja, hvorfor nøye seg med tog? Hvorfor ikke ta kampen fullt ut? Med BBC som kilde, kan vi fortelle at på tross av forbud fra kongen, var det generalstreik i Nepal 8. mars. Det fortelles at en maoistledet kvinneorganisasjon tok initiativet, og at de fleste forretninger, kontorer, skoler og markeder i hovedstaden var stengt.

Vi regner med at en skikkelig generalstreik på kvinnearbeidsplassene er ualminnelig nok til å bli godtatt som aksjonsform. Vi er ikke

helt sikre, forresten. Streik er jo en gammel og velbrukt kampform i arbeiderklassen, akkurat som demonstrasjonstog. Damene mener nemlig at det er «ekskluderende og destruktivt å tviholde på gammeldagse uttrykksformer» og at åttendemarstoget bør få «aktiv dødshjelp». Det var budskapet 8. mars.

Vi for vår del holder en knapp på vinnerlaget, – alle de unge jentene som i år deltok i aktiv fødselshjelp på 8. mars. Togene var nemlig større enn på lenge. Og vi holder den andre knappen på de kvinnene som tør å stenge alt.

8. mars i Oslo. Foto: akp.no

20. mars i Oslo. Foto: akp.no

8. mars i Ramallah

Åttendemarstoget hadde både mannlige og kvinnelige deltakere. De fleste var kvinner, både unge og gamle. En parole sa «Vi vil være frie kvinner i et fritt land». «Riv muren» var en annen.

Hun som forteller dette er Christiane Kolberg, leder for Palestinakomiteen i Tromsø. Hun gikk i toget i Ramallah.

– Demonstrasjonen gikk fra sentrum og til palestineres president Yassir Arafats bolig. Der ble toget hilst av Arafat som holdt en tale. Der kunngjorde han at 8. mars fra nå skal være fridag!

I Norge har 1. mai vært fridag siden 1947. Kampen for det var begrunna i at alle arbeidere skulle ha mulighet til å lage og delta i ulike arrangementer fra morgen til kveld. Når skal Norge følge Yassir Arafats gode eksempel med 8. mars?

Nei til overvåking av muslimer!

Etter det terroristiske angrepet på togpassasjerene i Madrid har Carl I Hagen vært raskt ute med å utnytte situasjonen til å spre mistenksomhet mot alle muslimer. Han mener «islamistene» i Norge må holdes under konstant overvåking.

Jorun Gulbrandsen

Sjefen for overvåkinga (PST), Arnstein Øverkil, sier i følge Dagbladet 19. mars i år at Norge er det landet i Europa hvor sikkerhetstjenesten har mest begrensede muligheter for å hente informasjon. Han mener at den norske politikken med å la personvern gå foran samfunnsvern må vurderes på nytt.

Vi tror ikke noen norske myndigheter vil vedta at *alle* muslimer skal overvåkes. Men den generelle hetsen og mistenksomheten som skapes overfor muslimer, er en kjærkommen gave til dem som vil ha mer penger til overvåkingstjenesten i Norge. Det er også kjærkomment for norske politikere som ivrer for fortsatt norsk okkupasjon av Irak.

Muslimer over hele verden er utsatt for et heftig politisk og rasistisk angrep, som også er angrep på religionsfriheten. Angrepet er anført av Bush-admi-

nistrasjonen som gjør alt den kan for at folk som ikke er muslimer, skal frykte muslimer mer enn noe annet. Når Bush & co okkuperer og bomber Irak og Afghanistan, har de stor nytte av at folk i ikke-muslimske land «forstår» angrepet. Vi i Norge skal tro at muslimene i disse landa er terrorister eller potensielle terrorister, ikke se på dem som mennesker som oss sjøl, og forstå hvorfor USA «må gjøre noe».

Røvertokt

Dette er en kjent røvermanér. USA er på jakt etter olja i Midtøsten. Norge med Statoil i spissen er på samme jakt, og skal nå hjelpe (sier de ...) Irak med olja. Norge er på oljefelt ved Kaspishavet. Imperialisme er bl.a. at rike lands selskaper skaper seg imperier ved å plyndre andre lands naturressurser over hele verden. I dag skapes frykt for muslimer som et glidemiddel for å gjøre plyndringa så friksjonsfri som mulig.

Det er den samme politikken som er røttene til rasismen. Englands, Spanias, Portugals, Norges, Tysklands og USAs plyndring av koloniene i Asia, Afrika og Latin-Amerika, var også avhengig av at plyndrernes befolkninger «forstod» at befolkningene i landene i sør ikke hadde den samme verdien og retten som de sjøl hadde.

Hvem er de største terroristene i verden i dag? 20 000 sivile irakere har mista livet i krigen. Anslagene over drepte irakiske soldater varierer fra rundt 10 000 til 20-30 000.

Det mest dødelige for irakerne var sanksjonskrigen fra 1991 og fram til mars 2003. FN-overslaga her var på ca 1,7 millioner døde fram til høsten 2002. USA sender også sin egen ungdom i døden – 540 til nå. Israels terrorisme har drept nesten 3000 palestinere og skada omtrent ti ganger så mange sia den andre intifadaen tok til for tre og et halvt år sia. Fem millioner er flyktninger. George W. Bush vinner tittelen som «verdens største terrorist», men har sin marionett Ariel Sharon med i konkurransen.

Alle muslimer terrorister?

George Bush er kristen. Ingen finner likevel på å si at alle kristne er terrorister. Sharon har jødisk tro. Ingen finner likevel på å si at alle jøder er terrorister. Men hvis noen muslimer utfører en terrorhandling, blir det laget et bilde av at dette er typisk for muslimer over hele verden.

Dette bildet tjener utelukkende krigerstater som USA og Israel – og den norske regjeringa.

For muslimer i Norge kan dette få alvorlige følger. Politiet trenger ikke

nye instruksjoner for å overvåke muslimer. De skal sjøl vurdere trusselbildet og ta tiltak. Det er helt sikkert noen tusen muslimer som PST følger med på i dag. Noen mer enn andre, og de får sitt privatliv invadert ved telefonavlytting og rapportskriving. De får sine «mapper». Muslimer, eller de arbeidsgiveren tror er det, kan få vansker med å få bestemte jobber. Det er sikkert et samarbeid mellom personalsjefen på viktige bedrifter og overvåkingstjenesten. Det har det vært hele tida når det gjelder å utestenge kommunister og radikale sosialdemokrater.

Forslaget som Carl I Hagen har kommet med, kan avfeies som latterlig fordi enhver forstår at ikke alle muslimer kan overvåkes døgnet rundt, uansett hvor mange penger PST får. Hvis et menneske med sikkerhet skal hindres i å gjøre noe, må det sperres inne. Men det er farlig å undervurdere betydninga av forslag av Hagens type. Regjeringa trenger en befolkning der store deler faktisk tror på det trusselbildet USA har behov for.

Alle som mener menneskerettighetene også skal gjelde muslimene i Norge, oppfordres til å være med å slå tilbake forsøket på å framstille dem til potensielle terrorister. Sett heller lyskasteren på George W Bush og den norske regjeringa.

KAMP OG SOLIDARITET

Viktig seier i Trondheim

Ledelsen i NSB ønska å legge ned sitt eget datterselskap Trafikkservice AS som står for reingjøring av tog. Reinholderne svarte med å jobbe ekstra hardt for å redusere selskapets utgifter. Det var ikke nok. Da gikk reinholderne til såkalt «ulovlig» streik. 11. mars fikk de en gledelig beskjed: Alle reinholdere i NSB i Trondheim beholder jobben. Tillitsvalgt May Lium sier til Adresseavisen 13. mars at de er letta og glade, men at det er blanda følelser. «Vi er fortsatt forbannet. Vi mister kollegaer og synes det har vært unødvendig at denne prosessen har vart i snart to år.» Blant annet vil to reinholdere i Steinkjer miste jobben.

Men reinholderne fikk beholde tariffønnen. Streikeleder Engan sier: «Vi har berget våre egne arbeidsplasser, men det er også en kjempeseier i forhold til den generelle samfunnsutviklingen. Ansatte ved små arbeidsplasser som hos oss har nikket og neiet i mange år og bare godtatt at slik skal det være. Denne gang satte vi foten ned og viste at det faktisk nytter å kjempe imot. Jeg håper også andre yrkesgrupper legger merke til det.»

AKP gratulerer vaskerne i Trondheim!

May Lium ved demonstrasjon utafor NSB-hovedkontoret i Oslo

Foto: Dag-Arne Johansen

Fingrene vekk fra Irak!

1. mars var det en demonstrasjon utenfor Statoils hovedkontor på Majorstua i Oslo. Initiativtaker var Attac. Her er begrunnelsen fra Attac som AKP slutter seg fullt ut til:

«Nylig ble det klart at Statoil vil satse i Irak. Oljeselskapet har søkt det irakiske styringsrådet om å bli en del av landets oljeindustri. Senest i fjor sommer sa Statoil at det ville være feil å ta oppdrag i landet gitt den aktuelle politiske situasjonen. Nå har pipen fått en annen låt. Hvorfor det? Ifølge Statoil har de har blitt bedt av det nåværende styringsrådet om å bistå med sin «assistanse». Denne begrunnelsen holder ikke mål. Styringsrådet er et ille-

galt organ, respektert av de færreste irakere, nettopp fordi det er innsatt av den okkuperende krigsalliansen. For de utenlandske selskapene fremstår Irak som mulighetenes land. For folket derimot minner utviklingen stadig mer om dødsmerkene. Uavhengige kilder rapporterer at mellom 20 000 og 50 000 irakere har blitt drept i landet siden innledningen på invasjonen, 20. mars i fjor.

President Bush har uttalt at han ser for seg Midtøsten som en gedigen frihandelssone i løpet av de neste 10 årene. Storselskaper som Bechtel, Halliburton og Statoil sikler etter storkontrakter. Uten okkupasjonen og uten beskyttelse fra US Army, Marines og Air force ville ikke dette kunne skjedd. Det betyr

at Statoil, skulle de få kontrakter, har en materiell interesse av å opprettholde den vestlige militære tilstedeværelsen.

Man kan spørre hva Statoil

vil gjøre dersom en eventuell fremtidig uavhengig irakisk regjering bestemmer seg for å renasjonalisere oljeindustrien. Vil selskapet be det amerikanske militæret om hjelp til å forhindre det? Forfatteren og aktivisten Naomi Klein har sammenlignet de utenlandske selskapenes opptreden i Irak med et væpnet ran. Bomb landet, og deretter kjøp det! Statoil

vil med rette kunne kalles en krigsprofitor dersom de nå går inn i Irak. Statoil bør derfor holde fingrene fra fatet.»

Nazister kjeppjaga fra Jessheim

6. mars arrangerte Romerike Antirasistisk Ungdom sammen med Romerike Folkehøgskole en demonstrasjon mot rasistisk vold på Jessheim. De unge antirasistene fikk ikke gå i fred, for en håndfull nazister hadde også funnet veien til Ullensaker rådhus. Vi tok en prat med en av de unge aktivistene etter at nazistene var blitt jaget fra stedet.

Brage Aronsen

Bakgrunnen for demonstrasjonen var at to elever fra Romerike Folkehøgskole noen helger i forveien hadde fått kraftig juling av nazister. Den ene av dem var mørk i huden.

– Dette er bare et av flere

tilfeller av rasistisk vold på Jessheim, forteller Mari (18) fra Romerike Antirasistisk Ungdom. Nazistene har på en måte fått innpass på Jessheim. Folk er likegyldige overfor dem eller tør ikke å reagere, og politikere og politi nekter for at kommunen har noe naziproblem.

Et av kravene for demonstrasjonen var nettopp at de lokale myndighetene skulle anerkjenne problemet og reagere mot nazistene.

– Vi har vært i kontakt med ordfører Harald Espelund fra FrP. Han sier at det ikke eksisterer noe nazimiljø på Jessheim og i hvert fall ikke et stort et. Han sier også at lensmannen bekrefter at det ikke er noen oppblomstring i nazimiljøet.

Nå har imidlertid ungdommen tatt saka i egne hender. De har i lengre tid samla underskrifter for å tvinge kommunen til å ta opp problemet. Ingen av ungdommene tror at nazimiljøet kan ties i hjel.

– Det er viktig å få med politikerne på laget. Mange tror at dette er noe ungdom finner på for spenningas skyld, men den siste tidas episoder viser at vi virkelig har et problem. Hvis vi får politikerne til å anerkjenne problemet, vil kanskje flere reagere, sier Mari, som understreker at for å få bukt med problemet må man mobilisere alminnelige folk til å vise at nazister er uønska på Romerike.

Under demonstrasjonen på Jessheim fikk de få nazistene som møtte opp erfare at det ikke er rom for rasisme på Romerike. Kort tid etter at de dukka opp i demonstrasjonen ble de tvunget vekk med makt, og politiet ba dem kort tid etter om å forlate stedet. Kommunen har i etterkant signalisert at de skal ta opp naziproblemet på et møte 29. mars.

– Det nytter å kjempe, smiler Mari.

Mari fra Romerike Antirasistisk Ungdom

Foto: akp.no

SEKSTIMERSDAGEN

Godt redskap i kampen

Samordningsgruppa for sekstimersdagen har laget et foredrag som kan brukes av alle. Det heter «Kampen om arbeidstida». Det ligger på internettet og kan lastes ned gratis, se www.kvinnefronten.no. Det er lysbilder med tekst som følger med. Samordningsgruppa kan også stille med foredragsholdere. Du kan få alt tilsendt per e-post eller papir.

Samordningsgruppa for sekstimersdagen består i dag av representanter for følgende organisasjoner: Fellesorganisasjonen for barnevernspedagoger, sosionomer og vernepleiere sentralt og Oslo, Heismontørenes fagforening, Kvinnefronten, Norsk Helse- og Sosialforbund sentralt, Oslo og Akershus, Norsk Lærerlag sentralt og Oslo, Norsk Sykepleierforbund Oslo, Oljearbeidernes Fellessammenslutning.

Her er et eksempel på et lysark med medfølgende forklaring:

Hva er normalarbeidsdagen?

- Den normale arbeidstida skal ligge mellom to gitte klokkeslett. Normalt hos oss er mellom 07 og 17.
- Normalarbeidsdagen setter også en norm for arbeidstidens lengde. Det kan være 10-, 8-, 7 1/2 eller 6-timers normalarbeidsdag.
- Arbeid før klokka 7 og etter klokka 17 skal gi økonomisk kompensasjon.
- Arbeid utafør denne tidsperioden, f.eks. skift/turnus skal kompenseres gjennom økt lønn (NOU, 1999:34, kap.8).
- Ca. 70 prosent arbeider innenfor rammene.

Det gis ei normal ramme som arbeidstida skal ligge innenfor. Denne ramma kan være litt forskjellig i de ulike tariffområdene, men er stort sett satt til tida mellom klokka 07 og klokka 17 slik det er i LO/NHO-området. Det anses altså i vårt samfunn som normalt å ha arbeidstid innafor dette tidsrommet. Det andre elementet ved normalarbeidsdagsbegrepet handler om et normalt antall timer man skal jobbe. I dag er dette avtalfesta til 7,5 timer pr dag eller 37,5 timers uke.

Normalarbeidsdagen regulerer altså hva som er normalt antall timer å jobbe og når på døgnet dette arbeidet normalt skal gjøres. Arbeid utenfor ramma som normalarbeidsdagen setter, gir rett til

økonomisk kompensasjon for ubekvem arbeidstid. Dette gjelder for eksempel dem som jobber turnus og skift. Normalarbeidsdagen regulerer arbeidstida både for dem som jobber normalt og dem som ikke gjør det. Også om man jobber deltid eller utafør tidsrommet 07–17, så bestemmes lønn og arbeidsforhold i stor grad av at det finnes ei normal arbeidstid og ei normal ramme.

Historisk har kampen om en normalarbeidsdag handla om nødvendigheten av å regulere arbeidstida og begrense den for å beskytte arbeidstakerne. Dette er også det sentrale i den fornya kampen om arbeidstid som pågår i dag.

fleksibilitet være reell, men for det store flertallet av arbeidstakere vil ikke dette kunne styres ut fra et individuelt valg. For alle som arbeider på sengeposter på sjukehusene kreves det at man følger oppsatte turnusplaner, og ingen kan «flekse» uten at neste skift er på plass. Sånn er det i barnehagene og på bussette, og for alle som ikke kan utføre jobben ved primært å sitte ved en PC.

Vi vil understreke at ønske om fleksibilitet ikke står i motsetning til 6 timers normalarbeidsdag, men det skal være en fleksibilitet som ivaretar arbeidstakernes interesser. Fleksible arbeidstidsordninger vil veldig fort bli fleksibilitet på arbeidsgivers premis-

ser. Det vil alltid være behov for andre typer arbeidstidsordninger innenfor enkelte arbeidsplasser/bransjer og for enkelte arbeidstakere, og det må det være rom for, på samme måte som det er i dagens arbeidstidsordninger. Men slike ordninger må bygge på at 6 timer er det normale og som alle andre ordninger skal ta utgangspunkt i.

NHOs fraværstatistikk viser at arbeidere har mer enn dobbelt så høyt sykefravær som funksjonærer. Dyrkesgruppene som har høyest langtidsfravær er pleiepersonale og rengjøringspersonale (Mastekaasa 1998).

Hovedtrekkene i mange undersøkelser er at det er arbeiderklassen,

særlig de ufaglærte og særlig kvinnene som rammes av sykdom og må være borte fra jobben (De Facto 2001). For alle dem som har slitsomme jobber er det først og fremst den daglige slitasjen som må reduseres ved hjelp av daglig forkorta arbeidstid. Slik kan flere av oss orke å stå i full jobb til oppnådd pensjonsalder. For mange av oss er behovet stort for mer daglig tid utenfor jobben. Trettitimersuka løser ikke våre problemer. Det går nemlig ikke an å samle daglig tilsyn av familiens eldste til annenhver onsdag, eller gjøre unna kjøring til håndball og ballett en gang i uka.

Jungelens lov eller arbeidervern?

Samordningsgruppa forteller:

Nyliberalistene ser ut til å bite gammelliberalistene fra 1800-tallet i halen. Vi kan ikke dy oss for å sitere hva stortingskomiteens medlemmer fra Høyre, Fremskrittspartiet og Kristelig Folkeparti sa i innstillinga om overtidsbestemmelsene: «Disse medlemmer har en grunnleggende tillit til enkeltmennesket. Denne tilliten inkluderer også at voksne mennesker skal ta ansvar for egen arbeidstid. Disse medlemmer er også tvilende til en generell beskrivelse av arbeidstakerne som den svake part i et arbeidsforhold.»

I innhold er det ikke stor forskjell fra det motstanderne av lovfestet maksimalarbeidstid uttalte i 1885: «Ved lov at træde hindrende i Veien for at voxne Mænd efter beste Skjøn bruger sine Arbeidskræfter og selv bestemmer, hvorledes de skal nyttiggjøre sin Tid, vil imidlertid etter Mindretallets Mening være fuldstendig i Strid med de Bestrebelse for Personlighedens Frigjørelse i enhver Retning, der er den moderne Udviklingens høit skattede Særkjende.» (Sitert fra Arbeiderkomisjonen av 1885.)

Foredraget bestilles fra

•Fagforbundet Akershus:

– anne.bondevik@fagforbundet.no

•Kvinnefronten:

– kvinnefronten@online.no

•Fellesorganisasjonen for barnevernspedagoger, sosionomer og vernepleiere:

– solvis@fobsv.no

6 timers dag eller 30 timers uke?

Samordningsgruppa skriver:

Kravet om sekstimersdagen har blitt møtt med angrep på normalarbeidsdagen, forslag om tidskontoordninger og forslag om 30 timers uke. Disse forslagene har vært reist under overskrifta fleksibilitet eller fritt valg.

Mange som argumenterer for trettitimersuka vektlegger mulighetene for å velge arbeidstid ut fra hva som passer den enkelte. Man kan ha 7,5 timers dag og jobbe 4 dager i uka, eller ha 10 timers dag tre ganger i uka.

I noen yrker vil nok en slik type

KVINNER OG ARBEID

Husk spisepausa!

Hexa Alexa er opptatt av at alle skal ha seks timers normalarbeidsdag med full lønnskompensasjon og gir råd om god argumentasjon.

– Dere trenger to sett argumenter. Et for arbeidsgiverfienden og et for dere sjøl. Når det gjelder dere sjøl, trenger dere bare å si: «Vi har fordel av sekstimersdagen fordi vi jobber for mye.» Det skulle holde, alle som har prøvd å jobbe for mye skjønner det, og det er de fleste. Husk dessuten at arbeidsgiverne får mye mer arbeid ut av hver husholdning nå enn for 30 år sia, og hvorfor skal de få stikke av med alt? Hvorfor skal ikke arbeiderne få noe igjen for det? Ærlig talt, sekstimersdagen er ikke for mye forlangt.

Når det gjelder argumenter overfor arbeidsgiveren, fortell om produktiviteten. Det liker han å høre. Det er ikke noe kapitalistene tenker mer på, enn å øke produktiviteten mer enn konkurrenten. Men

det er ikke akkurat et godt argument overfor arbeidskameratene: «Hallo, skal vi ikke gå sammen om å øke profitten til eieren vår mens vi jobber enda fortere enn før?» Hvilke arbeidere blir lykkelige over å høre slikt snakk? Men sjefen blir glad. Derfor, legg den nøye utregna diagrammet her fram for sjefen.

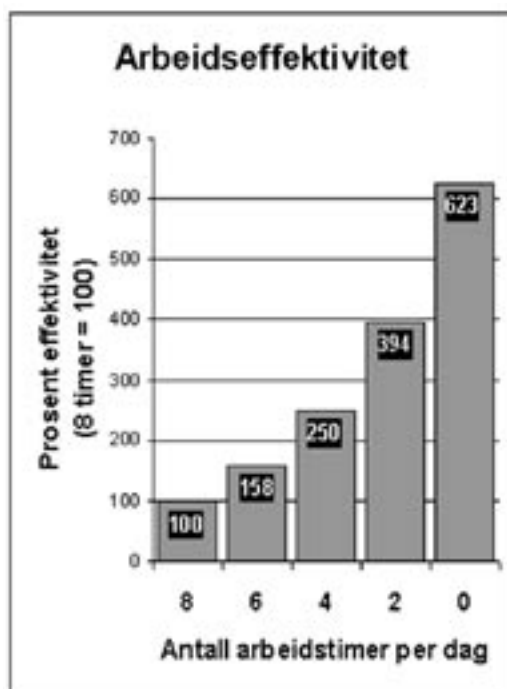
Utgangspunktet er resultatet fra plastrørbedriften KWH Pipe i Vasa i Finland. Der ble det innført seks timers arbeidsdag med full lønn. De to første åra gikk produktiviteten opp med 58%!

Som dere ser, arbeiderkvinner: Jo færre timer dere jobber, jo friskere og raskere blir dere og jo mer øker produktiviteten. Legg merke til at den maksimale uttellinga, 623%, beviselig kommer ved null timer. **Husk å kreve**

HEXA ALEXA RÅD TIL ARBEIDERKVINNER

betalt spisepause.

Så Hexa Alexas råd er altså å bruke denne kurven som rettesnor for kampen for en stadig kortere normalarbeidsdag.

Tariffoppgjør med mange kampsaker

Johan Petter Andresen

Tvungen tjenestepensjon

Hovedkravet i privat sektor i årets tariffoppgjør er tjenestepensjon. Bakgrunnen for at dette kravet kommer opp er, som vi beskrev i januarnummeret av akp.no, at folketrygda blir kontinuerlig underregulert – dermed blir den pensjonen man opparbeider i løpet av «yrkeskarrieren» mindre og mindre verdt. Dessuten viser Pensjonskommisjonens innstilling at folketrygda er under direkte angrep. Fagbevegelsen blir derfor tvunget til å bruke tariffoppgjøret til å forsvare velferdsordninger som burde vært underlagt «velferdsstaten». Lønnsutviklinga vil nødvendigvis lide under at pensjonsutgiftene blir en del av den totale ramma for oppgjøret. Arbeidsgiverne kan framstille det hele som om de nå får en ekstra utgift. Men realitetene er at staten gjennomfører endringer i skatter og avgifter som kapitalen tjener på, og som fører til at arbeidsfolk betaler mer.

Innskuddsbasert er dårlig

Men nå er det ikke nok med at man må bruke tariffoppgjøret til å kjempe igjennom tjenestepensjonsordninger. Det skjer flere negative ting samtidig. For det første er kravet som er reist fra Fellesforbundet et krav om innskuddspensjoner i stedet for ytelsesbaserte pen-

sjoner. (Ytelsesbaserte pensjoner garanterer en bestemt pensjon, for eksempel 60% av tidligere lønn. Innskuddsbaserte pensjoner garanterer bare at du får ut det som er blitt spart opp i et fond. Det igjen avhenger av hvordan det har gått med fondet. Det er arbeideren som må bære risikoen.) Dessuten krever man for små innskuddspensjoner. Men på toppen av det hele satser både Fellesforbundets ledelse, NHO og staten på at arbeiderne sjøl skal bidra til å finansiere tjenestepensjonene. I skrivende stund ser det ut til at regjeringa vil «redde» tariffoppgjøret ved å love å fremme et forslag om tvungen tjenestepensjon og at innskuddsbaserte tjenestepensjonsordninger skal kunne finansieres både av arbeidskjøper og arbeider.

Mot moderasjonslinja

Arbeidskjøperforeningene og fagforeningene har blitt enige om at lønnsutviklinga i Norge skal være om lag på nivå med lønnsutviklinga til Norges viktigste handelspartnere. Naturligvis kan ikke lønningene i Norge være svært ulike lønningene til Norges viktigste handelspartnere. Og det har de aldri vært. Men det betyr ikke at det ikke er stort handlingsrom. Norske lønninger lå atskillig lavere enn engelske lønninger på begynnelsen av 60-tallet, i dag ligger vi over. Det vil alltid være slik at noen land vil gå foran og andre

sakke litt etter. Og det er absolutt ingen grunn til at den norske arbeiderklassen skal finne seg en plass i baktroppen.

Støtt dem som vil slåss

Det er flere grupper arbeidere som mener at nettopp de trenger et lønnsloft. Det er venstreopposisjonens oppgave å støtte og/eller gå i spissen for de gruppene som vil kjempe for bedre kår og arbeide for å hindre at ulike deler av arbeiderklassen blir satt opp mot hverandre. Særlig er det de lavtlønte og de kvinnerike yrkene (som for det meste er de samme) som ser ut til å ville kjempe fram et løft. Deres krav vil sikkert framstilles som urealistiske og en trussel mot landets konkurranseevne. Vår erfaring er at det ikke er mulig å få bukt med kvinnelønna uten at lønnsmoderasjonens rammer knuses.

Lov, tariff og stortingsvalget i 2005

Det er all grunn til å reise tariffkrav om at fagforeningene skal godkjenne innleie og bestemmelser som begrenser midlertidige ansettelser osv. Samtidig som disse kravene reises som tariffkrav, bør opposisjonen jobbe fram en bevegelse retta inn mot stortingsvalget i 2005, der blant annet det som nå blir tariffavtalt, igjen skal inn i lovverket.

Nytt fra Likestillingsombudet

Kvinner i permisjon kan forhandle lønn

Arbeidsgiver kan ikke utelukke personer i fødselspermisjon fra lokale lønnsforhandlinger. En kvinne ble holdt utenfor forhandlingene på arbeidsplassen i to år på grunn av fødselspermisjon. Slik forskjellsbehandling av personer i permisjon er i strid med likestillingsloven, slår Likestillingsombudet fast.

I sin avgjørelse legger Likestillingsombudet vekt på at arbeidsgiver ikke kan prioritere ansatte i aktivt arbeid på en slik måte at det utelukker personer som har permisjon. I avgjørelsen viser Likestillingsombudet til et vedtak i Klagenemnda for likestilling. Nemnda påpeker at en prioritering av ansatte i aktiv tjeneste innebærer en indirekte diskriminering av kvinner i og med at kvinner i langt større utstrekning enn menn benytter seg av fødselspermisjoner.

Gravid fekk ikkje jobb

Ei kvinne har fått medhald av Likestillingsombudet i at ho blei forbigått ved ei tilsetjing. Arbeidsgivar har ikkje godtgjort at graviditeten ikkje var grunnen til at ho ikkje fekk stillinga. Likestillingsombudet ber arbeidsgivar om å betale kvinna erstatning.

Ifølgje kvinna var ho innstilt som nummer ein til stillinga då ho oppdaga at ho var gravid. Da kvinna informerte arbeidsgivar om graviditeten, fekk ho melding om at arbeidsgivar også vurderte andre kandidatar. Ein annan søkjar fekk stillinga, og ifølgje kvinna har arbeidsgivar munnleg sagt at graviditeten var eit problem.

Arbeidsgivar hevdar at ein har lagt vekt på den akademiske bakgrunnen hos den andre kandidaten og at det var utslagsgivande ved tilsetjinga.

Likestillingsombudet meiner at begge kandidatane er kvalifiserte for stillinga. Det avgjerande spørsmålet for ombudet er om arbeidsgivar har lagt vekt på graviditeten. I avgjerda skriv ombudet at opplysningane til arbeidsgivar er så knappe at det er vanskeleg å avgjere om det er lagt vekt på graviditeten, men at det er arbeidsgivar som har provbyrden og at arbeidsgivar ikkje har sannsynleggjort at graviditeten ikkje var utslagsgivande. Avgjerda kan ankast til Klagenemnda.

Likestillingsloven

§ 3. Generalklausul

Direkte eller indirekte forskjellsbehandling av kvinner og menn er ikke tillatt.

Med direkte forskjellsbehandling menes handlinger som

- 1) stiller kvinner og menn ulikt fordi de er av forskjellig kjønn,
- 2) setter en kvinne i en dårligere stilling enn hun ellers ville ha vært på grunn av graviditet eller fødsel, eller setter en kvinne eller en mann i en dårligere stilling enn vedkommende ellers ville ha vært på grunn av utnyttelse av permisjonsrettigheter som er forbeholdt det ene kjønn.

Heile loven:

<http://www.likestillingsombudet.no>

AKP
Osterhausgata 27
0183 OSLO
Nettstad: www.akp.no

Telefon: 2298 9060
E-post: akp@akp.no
Konto: 0530 11 89356
ISSN: 1503-4062 (avis)
1503-4070 (pdf)

Ansvarleg utgjevar: Sentralstyret i AKP
Trykkeri: Media Øst Trykk
Ansvarleg redaktør: Jorun Gulbrandsen
E-post: redaksjonen@akp.no

Redaksjonen avslutta
23. mars 2004

akp.no – avisa til Arbeidernes kommunistparti

Sommeren kommer før du aner det! Kryss av i almanakken:

RØD SOMMERLEIR

2004

STRAND LEIRSTED VED SANDEFJORD
SØNDAG 11. JULI TIL FREDAG 16. JULI

Foreløpig planlagte emner:

- Venstresida, taburettene og valget 2005
- Ny EU-kamp under oppseiling
- Pensjonsran, sjukehuskamp, tynning av arbeidsmiljøet
- Vold mot kvinner i klasseperspektiv og internasjonalt perspektiv
- Splittelsen i AKP-RV ved slutten av 1980-tallet
- Fengsel og straff
- Anti-krig og anti-imperialisme

Priser:

Voskne: 1.600 kr, ungdom/student: 1.100 kr Pioner: 1.000 kr, barn (3-6 år): 600 kr

Røde Fane

Ekstranummer av Røde Fane:

Indisk Bonanza – for hvem?

Dette nummeret av Røde Fane inneholdt artiklar og reportasjar om globaliseringa og fylgjene ho får for indiske arbeidsfolk. Bladet er redigert av Peter M Johansen og Arnljot Ask i det internasjonale utvalet til AKP.

Du kan tinga Røde Fane frå

Røde Fane
postboks 124 Sentrum
3257 Larvik
epost: eness@online.no

Røde Fane kommer med minst 4 nummer i året. Du kan få eit prøveabonnment ved å senda 100 kroner til gironr 6276.05.28108.

Fra demonstrasjonen
i Oslo 20. mars

Foto: akp.no/Ellen Røsjø

Sugen på litteratur og tekstiler?

Prøv Rød Ungdoms nettbutikk:

<http://sosialisme.no/shop.php>

Få avisa akp.no gratis heim i postkassa!

Send e-post til redaksjon@akp.no, eller ring 22 98 90 60

Hugs å melda adresseendringar!